

№ 40 (8148) ☆ 1997 оны нүүс устэр 3 нүдэ, Чэпинэр ☆ Сыаната—1084 солкуобай.

M. HEYCTPOEBA.

МУУС УСТАР 6 КҮНЭ —
УЛУУС ДЬААЛТАТЫН
БААЙЛЫГЫН ДУОБУНААЫГАР
ИККИС ТҮҮМЭХХЭ
БЫЫБАР КҮНЭ

**Ытыктабыллаах улуунум дьоно,
быыбардааччыларым!**

Улусунг байдалыг бичварын бастакы түгүмүн түмүктөрүн истен-билэн олордут. Турбут 4 кандидаттын А. А. Шадрин байылар албых куолаһы ылда. Мин ити түмүктөн үөрүм итэ өсөтүн Алексей Алексеевич көбүлүүр бөлөгүн өтүтөн агитация чизиннөйдик, дыбуунуг, киби достонистагы түнэрбөт курдук ытыллыгыта буоллар. Билигин мин бөйбөр бары элпиретини ылынан туран, бөйбөрдөөччүлэргэ кишлэр өттүлөрүтөк агитация киһини, чуоллаан, минини киргитилээхтик ытыллына дөөн этэргэ күдэллэбин. Иккис түгүлүк чизиннөйдүк ытылларгыар баарабын уонна кандидат А. А. Шадрин көбүлүүр бөлөгөр мин элпөбүн тирдөрүтөр модьуйабын.

Бийиги төрөөбүт тускалохт улууспут сайдыылаах, кини доно-сэргэти уйгулаах олохтоох, ыччата идэлээх, үөрөхтөөх, сөбүлүүр үлэлтээх, хас биирдии киини олохтоого бу ыарахан нэмнэ социальнай көмүс-кэллээх буоларыгар бадарарбын. Ол үгүс, уустук үлэни ситиһиллэрин билэбин. Олохпут ол курдук уустуктукта, саналыы суоллары тобулар көм түрөтө. Уруккуттан атыраастабылга сылдыбыт тха ха-баайыстыбатын балаһыаньыта эмиэ ыраата. Ити уонна да атын олохпут тирээн турар проблемаларын уонна олору быһаарыы суолларын тустарынан мин бэйэм тускулбар суруйан турабын. Ону ыты-кан, өйдөөн, куус-көмө буоларга балаһыаньин бил-лэрин, мингичи дьыг-чакыч үлэлэниэ дигэн эрэниэн куолааскыты биирбит быһбардааччыларга ие сүрэх-питтэн махтанабын уонна талыллар күммэр итэ-хэл-тиннэ гүһэн бээрбэт туһугар күөсүчү харыстыам суоба дигэн эрэниэрэбин.

Өдийг хүртэл итгэлгүйнхэн гярозирон уонна бичигарга эдэр кандидаттары өлөөбүх бичигардааччылар сомо-болуохтарга уонна улус дьахталгыгар урунуу нэм дьаххааныгар обустарбатах сана нэм дьахо салалтага киллэллэригар эрөннэхтэро дьах санаанын иккис түһүмэххэ кыттабын.

Ингикитин мин тускууларбар сеп түбнэр идея-лардаах Н. Д. Понсеветын уонна мин курдун өйдөөх-санаадаах дьоннуун үлэлиргө бөлөммин. Онуоха мяха куоласкытын инэрбит быйбардааччылар нүүс-көмө буолуоххут, бэйэни тула биэр санаа-даахтаргытын түмэ тардыаххыт дээн эрэнэбин.

М. Д. ГУЛЯЕВ.

А. А. Шадрин өр сэллэрсэ сэлэйэр үлэбэ: сэл-
дыбыта. Угуслут ааспыт сүүрбөттөн тахса сэл-
лаары сайдыытыгар кылаатын кылэрсөбүтэ. Са-
лайар үлэ ити көмүсүбү өсүөлүтүн толору ааспыт,
бары кымадарын, стилин этыгар-хааныгар инэрэм-
нит кибн. Оттон атын үс кандидат—сага кэм сала-
лааччытара.

Иккинчиси, башбар ики башмадан бытылыни. Кырдыгас, омыттаах кандидат уруктуттан биллэр, киирилдээх-тахсылаах башмалары хото туһанына. Атыттар юми да хорутаабанна, "инииннээдик киир-
расталар. Итиннээк дээ, чуомна, М. Д. Гудяев утары хаанык башмалар туһанылынына?"

Бастатан, дөңгөлөгтүнүн, информацияны кыраты-
нан, М. Д. Гулиев туташчыларга уюна «Техком-
мунизмерго» үлөнүттөрүгөр байлархай нэстээдүн туһу-
нан бу күнүгөрө кызынкан келсеана, Оттон ис дынгэр
инирдөөхө хайдамай?

Спортивный оскута, биллэрин мурдун, республи-
канскан статустан. Манна дадатан эттахха, бу ос-
куота улуус бюджеттан солкубайым да ылбат,
республикаттан үбүлвэр, хата, ол аншугар нолуогу
манна толүүр буолан, улууска ыырата суох үбү ыл-
лэрэр. Ити аатырар мансый туттарыыга сайгасчы-
тынан республика Уораҕин министерствота буолар.
Ол эрэри Михаил Дмитриевич, интервьетаах, бы-
һаччы үлэлэһэ сылдьар иһин быһыытынан, бу хар-
чыны бөрдөрүөҥ сыйламтата суох улаһаста. Килин-
тиһэвэр, СР Правительствотун кулун тутар 18 кү-
нүгөр тахсыбыт 291 №-дээх дьаһалыгар сөп түбэһи-
нэрин, «Чурапчыагострой» АО наһа 2 млрд. солк,
тодонор буолла.

«Техкоммульэнерго» салалтатыгар уу харчы бэс-
түбүтүнэн, хардары пахсыгы барарга этии киллэ-
рмүлүктү ылымматыхтара. Дыңгэ, билигин курдук

ЭДЭРДЭР ЭРЧИМНЭРИН—ХХI ҮЙЭБЭ

Бу күнүртө республика көзө улустарыгар ба-
лымыгы быыбардаанын бастагы түһүгүгө кулун ту-
тар мй 23 күнүтөр буолан ааста. Кэппини ытыл-
лар быыбардан кандидаттар икки ардыларыгар олус
хатыыһылаахтык, көхтөөхтүк, урунгу быыбарларга
ханан да холоһо суох демократическай төрүөгө
олорурун ытыһыттылар. Барыбытын да астынна-
рар буолуохтаах. 1996 сыл ахсынны мй 22 күнүтөр
республикабыт Президентин быыбардаанын улахан
көхтөөхтүк барыта, 5 кандидаттан быыбар түмүтү-
нүн М. Е. Николаев иккис бөддөөххө хаалбытын
бары билэн-көрөн олордохтут.

Ол аята, Сахабыг сиригар — государственность бобоогооһуна күүнэтэ күүһүрэр, бэвэи дьаһанын сиһинэ-муута дилигээн, дынг демократической обществаны тутарга дьулуһуубут күүркэйэн иһэр.

Российская Федерация Президент Б. Н. Ельцин Правительство Отставка Битан, санга суурзэн юмслэрэгэ дуулунар эдэрдэр эрчимнэрин, айым-пылаах үзэлэрин бу марахач нэм мүлчүргэниэх түтэннэрингэр туһанын багарар, дымг олоххо төлө көтүү суолларын тобуларга дуулунар Ол да иһин салалтага элэр, эрчимнэх, олох сайдытын сава-лын көрөр ыччалтар тахсалларын, иһинки дуулу-бууларын көкүлүүр ойуур аналдаахпыт.

Бу үстэстэйбэр суруйуохтаах бигр идэлээбим, сааһынан да эдэр киһи—баара-суоҕа 41-гэр сыл-дьэр, Чурапчы улуусун бигр чагылхай уола М. Д. Гудлев буолар. Кулун тутар 23 күнүгэр ыныгала-лыбыт бэбэбэрга куоластааһын түмүгүнэн иһинэ тү-һүмэххэ таһыста.

[illegible]

зодох суурьтүгээгүй, үрүн-хара бөлөлүн тохуута, дьонх-сэргэлэн кытта үлэ, түмэ тарды, үп-харчы булуута, тутуу матырыяаалын кээнтэн-кээнтэр баарынын—барыта биир киһи талааннаах саланар дьобурун туохута. Хайа уонна итэр-үөрэтэр үлэби сыттаа диң. Оһио эмиэ атыттартан хаалсыбат гына үчүтэй түмүгү ситиһиэххин наада, сорох өттүгэр улуулукку көрдөрүүлэри дьонго-сэргэбэ биллэриэх тустааххын. Ол да ситиһинилэр бааллар. Чурапчытаабы спортнай интернат-оскуола оҕолоро аан дойдутайымалар тахсан, улуустарын, Сахаларын сиринчизстэхтин көмүскуллар. Спорт үгүс көрүҥнэригэр чулуу спортсменнар баар буоллулар. Республика тайымалар мытыллар олимпиадаларга естественнэй-математической бөлөх предметтаригэр, физикаба, омок тылытар үрдүк ситиһиллэниилэр. Оһио оскуола педагогической коллектива бары өттүнэн энгилэ суох биир кээминик үлэниирин ситиэтэ, коллектин ойун-саахатын түмүүгэ, төрөһүтү кытта бииргэ үлэлиһиннээ эолчу түмүк баар буолла. Манна, биллэи турар, итэр-үөрэтэр үлэбэ директоры солбуулаачы Л. Т. Егоровалыын нүүстэрин холбоон, биллэлэрин-көрүүлэрин бээрээ, айэ-дээниэхтин үлэлиһиннара үгүс үтүө үлэһи үөскэттэ.

Михаил Дмитриевич күнээдэ үлэтэ итинэн эрэ бүппэт, нэһилиэтинэ, улуус, республика таһымыгар общественнай үлэтэ маннайынан кыттааччы, көбүлөөччү быһыытынан биллэр, ол да иһин улуунун дьонун-сэргэтин, сири-уотун үчүгэйдик билэр. Улуус иһинки XXI үйөбө сайдар кэскиллээрин чочу көрөр-билэр, чөл куттаах сүрдөөх, чабды-изингэс өйдөөх-санаалаах, хореун былааннардаах эдэр, эрчимнээх киһи.

Михаил Дмитриевичийн элбн бичмыгынхан саяа-
лаатахха, киндлийн бигрэг сэлдхэн дьон-сэргэни
хытта нэпсэтэрин, былаарсарын нэгэмэин, билигнн
ыччат итхоник буолуохтаах дээн бигэтик санаабы-
тым, сөбүлээбитим. Кини майгылаах бастыга—ою-
ну хытта ою, кырдыаһаны хытта кырдыас. Үлэ-
һит быһыыһынан эттэххэ, түргэн-тарбан туттунуу-
лаах, сапаттан-саганы көрдүүр, туруоруммут сы-
дһын ситиһэн тэйэр, инникилээх, салайааччы буо-
лар буолаахха.

Бүтээншээр, Чурапчы улууһун олохтоохторугар XXI үйэбэ үлэниэхтээх эдэр ыччат чабылхай, ииннигэ эрэллээх, салайар дьоруурдаах бэрэстэбинэлтэнгэр Михаил Дмитриевич Гуляев иһин куолаһыктыы биэриг диэн, нэгэх санаата суох, истигинин баһарабын. Сыйстарыаххыт суоҕа, олохпут онкула түмсүүбүт күүһүгэр көстүөбэ. Саарынаанын, дубун туттуу суох буолуохтаах.

И. Г. ФЕДОРОВ.
СР Үөрэгдэнгийн министертнэгийн кыдаабынай спе-
циалиһа, СР үөрэгдирингийн үтүгдээх үлэһинэ,
РФ үөрэгдирингийн туйгуна

УСКАХ ТЫЛГА-ӨСКӨ БЭРИММЭККЭ...

дарахан нэмгэ итгэлтэй төлөхүү олус табыгастаах. Көмнээ-кэнээрэс бэлэнэлээр, хардартыг захсынан 2 млрд 249 мол. солх. төлөмүүтэ.

Инсипинин, аны М. Д. Гуляев үбү-аны талыты-
нан ыскайдыр диеп үйү-таамах курдук күүрктини-
лээх кайраги тилин катар. Бу окуяда 1996 с.
бүтөнигэр, 1997 с. сикатыгар араас та-
лымнаах ревизиялар ханчык да финансовой көннү-
дөни бүтөтүлүр.

Үсүлүмүз, иттин биэрибиз, маны туттарыш булан эреннөрүр өмсөлөш үтөи бийиги кандаалыт ту-
нанар пыыматын курдук көрдөрө сатаатылар. Гу-
ляев, кинилэр этэлэринен, хотонго компьютер кил-
лэртэрибиз, хамнаһы залотанан толөттөрүөх. Мын-
дабайыга асфальт суол өнгөрөрүөх булан эрен-
нөрбүт. Төһө да ит курдук олоҥо суоҕунан хорус-
таннар. М. Д. Гуляев быыбарга дьолунуук, нэһи-
нэйдик, бэйэтэ ошоненнарын ааттарын киртиһиш-
кэ кыристэ.

Аны А. А. Шадрин көбүлүүр бөлөгүн биир чилген. П. Н. Мишкин задырыйыгар хомолтобутун аяадастык этэргэ күһэлдэбит. Мындаааыйга буолбут көрсүһүүтэ билибардааччылартан: «Мишкин П. М. арыгылаан хаста да милицияга киирэ сырытта, ону хайдах саныгыттың?», — дигэ ыйытыы иппрбитигэр М. Д. Гулаев «Мин японеннарым тустарынан итинник ыйытыыларга эппиктэбэлэин», — дигэ дыбушунук хардарыта, ол, нырдык да, кинөөхө харыстабыллаах сыйыан этэ. Ону сарымныгытыгар П. Н. Мишкин баайсан, телевизорунан сууттаныбын дигэ айдааран турда. Кыларыбан турар нырдыгы суут да сөптөөхтүк быһаарыа эбитэ буолуо...

Кулун тутар 22 күнүгэр М. Д. Гуляев график

Бийиштыан олохтох телевидениенэн аһаас эфирга таһамахтаада эмиз соруйан онгоһуу буолбатаада буолуо дуо? Сарсыарда телеһишка начальнига П. П. Посельскийн көрсөн, дуогабардаспыһыг, Күнэһитигэ эмизин киһибит үлэһипэр мизэстэтигэр суох буолан бэлэрта. Ауттаһынт ол.

Үрдүк дуоһунастаах дьон антарыыттарыын туһа-на сатааһынан да туттумматыйлар. Нэһилиэниэ ортотугар Президент М. Е. Николаев Шадрины өйүүр үһү, өссө улууска кэлэр үһү диин сурах кичиник тарҕамыта. Итиннэхэ С. Н. Яковлев, Г. И. Иванов уонна С. В. Кырбасов телевизорунан: «Президент Шадрины өйөөтө, Правительствоттан көбүлүүр бөлөх тахсыада», — диин этэниэр улахан алҕаһы оҕордулар. Президенти кини быһымынан түһэрдилэр. Президент Николаев байытти поручота талбыт кинитин, ким да буоллун, өйүүөзү диин билиги диригиник итэҕэйэбит, оһурук да буолуохтаах.

Салайыы снла кнн тус бйстн хаачыстыбала-
рын ктта бастыспат снтмнэорн быһымтынан,
А. А. Шадри итиннн ойун санаатын ыһыктыбакка
ара улусе урдук дуобунангар тахсара төбө бэр-
дн?

Вилһин үһэ үс атын кандидаты тыл оонньуутугар эрэ саҥа кэм салайааччылары диэбэтибит — кинилэр салайар этикэлэринэн, олоҕу көрүүлэринэн, өйдөрүнэн-санааларынан дыгч-чыхчы бүгүҥү кэм бастын бөрөстөһүтүлэрэ. Кинилэр иһин нуоластарын биэр-биттөр санаабытын халбаһаппаҕка, ол-бу устух тылга өснө бэриммэнэбит Гүлҕөн блогар холбоһор-гутугар ынырабыт. Ол удуһуспут сайдыстыгар туһа-лаах эрэ буолуона.

М. Д. ГУЛЯЕВ итгэлдлэх дэвшино:
К. ПОСТНИКОВ, А. ИУСТИНОВА,
И. ГОТОВЦЕВ, Г. КАРДАШЕВСКАЯ.

Вашинский казачий есаулдарым салымаччылары:
СР: ворухтуу казачий есаулыгы ууулдар уулыгы
А. МАКАРОВ («Түмсүү»), В. ПОПОВА («Ургал»),
И. УОСТАНОВ («Түгө»), М. НЕЛАКИРОВ («Во-
дур»), С. БАХАНОВ («Хотуур»), М. ЕРШОВ
 («Маталар»), Д. СОБАКИН («Амма»).

